

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

فرستنده: مناف فلکی فر

۲۶ فیروزی ۲۰۲۴

نگاهی به ۲ گزارش در رابطه با اجلاس دائوس در جنوری ۲۰۲۴

امپریالیستهای غربی به سرکردگی امریکا از زمان فروپاشی بلوک شرق تاکنون تلاش کرده اند که با ترسیم تصویری تخیلی و دروغین از آینده جهان امپریالیستی در ذهن ناآگاهان؛ دوران جدیدی از صلح و رفاه و دموکراسی سرمایه‌داری را نوید دهند. اما جهانیان در تمام این سالها هر چه بیشتر با بربریت روزافزون سیستم سرمایه داری آشنا شده و شاهد افزایش ستمهای اقتصادی-سیاسی-اجتماعی و جنگ و جنایات روزافزون امپریالیستها علیه طبقات تحت ستم بوده اند. حتی اگر به اظهارات رسمی مقامات و بنگاه های مهم امپریالیستی نیز رجوع کنیم؛ میبینیم که به شکلی بیانگر این واقعیات هستند. در اینجا به عنوان مثال نگاهی میان‌دازیم به ۲ گزارش که در رابطه با اجلاس سالانه "مجمع جهانی اقتصاد" (WEF) در دائوس (سوئیس) منتشر شدند. (۱)

اولین گزارشی که بررسی میکنیم از طرف گردانندگان اجلاس سالانه "WEF" منتشر شد. (۲)

مجمع جهانی اقتصاد "WEF" مانند دیگر بنگاه های امپریالیستی مبلغ و مروج سیستم سرمایه داری؛ از جمله مبلغ فضایل "بازار آزاد" سرمایه داری است که با هدایت‌های مدیرانه "داوس" قادر به نشان دادن پتانسیل کامل خود (اکنون که از محدودیت های دوران جهان دوقطبی رها شده) میباشد. اما در شرایط کنونی که توده های مردم جهان وضعیت دهشتناک زندگی سراسر جنگ و جنایت و گرسنگی را با گوشت و پوست خود تجربه کرده و ناشی بودن همه این فجایع از حاکمیت امپریالیسم را درک میکنند؛ گردانندگان دائوس مجبور شده اند که این اطلاعیه پیش از اجلاس خود را به تشریح یک سری بلایای غیرقابل کاهش و مرتبط با یکدیگر و ترسیم تصویری از خطرات جهانی ناشی از آنها اختصاص بدهند. "سعید زاهدی" مدیر عامل "WEF" در مقدمه گزارش نوشته است که این گزارش "در پس زمینه تغییرات تکنولوژیکی رو به رشد و عدم اطمینان اقتصادی تنظیم شده است، زیرا جهان گرفتار دو بحران خطرناک است: محیط زیست و جنگ و ...". او در این متن همچنین اظهار داشته است که "نارضایتی اجتماعی در سال گذشته در بسیاری از کشورها قابل لمس بود، و اخبار اعتراضات خشونت آمیز و اعتصابات و قطعی شدن جوامع و ... به این مورد اختصاص داشتند.

در رابطه با محیط زیست در گزارش فوق ذکر شده است که نظرات ۱۵۰۰ متخصصی که به منظور تهیه این گزارش مورد بررسی قرار گرفته اند؛ نشان دهنده این واقعیت بوده اند که خطرات ناشی از تغییرات اقلیمی میتوانند در سال جدید به نقطه بی بازگشت و با خطری جدی در مقیاس جهانی برسند. نویسندگان گزارش همچنین به این امر اشاره کرده

اند که "با توجه به مقیاس عظیم تأثیرات بالقوه و نیازهای سرمایه‌گذاری زیرساختی، برخی جوامع قادر به مقابله با اثرات حاد و مزمن تغیرات سریع آب و هوا نخواهند بود... " و سپس در متن گزارش توضیح داده شده که در نتیجه نارضایتی‌های عمومی در انتخابات سال آینده ممکن است مشروعیت دولت‌های تازه انتخاب شده تضعیف شود و این می‌تواند به ناآرامی‌های مدنی (از اعتراضات خشونت‌آمیز و جنایات ناشی از نفرت گرفته تا رویارویی مدنی و تروریسم) منجر شود. (۳) البته نویسندگان گزارش تقصیر این وضع را به گردن انتشار اطلاعات و اخبار نادرست بخصوص در فضای مجازی انداخته و به دلایل واقعی ناآرامی‌های مدنی در کشورهای غربی اشاره نکرده‌اند.

واقعیت این است که با اینکه طبقه سرمایه‌دار حاکم هرگز از اصطلاح "مبارزه طبقاتی" استفاده نمی‌کند، اما از آن آگاه است و مبارزات انقلابی مردم در سراسر جهان همیشه طبقه حاکم را وادار کرده است که (هر چند با زبان گنگ بورژوائی مانند آنچه که در گزارش دائوس می‌بینیم) به رشد روزافزون آن اعتراف کند. در این گزارش هم مجمع جهانی اقتصاد با زبان الکن خود اعتراف کرده است که نظم دموکراتیکی که خودش قبلاً مدعی بود از عملکرد اقتصاد بازار آزاد سرچشمه می‌گیرد، می‌تواند در نتیجه شرایط موجود به طور کامل از بین برود.

از طرف دیگر؛ برخورد دولت‌ها با آنچه که به اصطلاح "انتشار اخبار نادرست در اینترنت" مینامند؛ باعث هر چه بیشتر زیرپا گذاشتن حتی همین دموکراسی ناقص بورژوائی شده است، زیرا دولت‌ها به طور فزاینده‌ای به کنترل اطلاعات بر اساس آنچه که خود درست تشخیص داده‌اند، پرداخته و سانسور و تسلط خود بر اینترنت و دیگر منابع خبری-اطلاعاتی را افزایش داده‌اند.

این گزارش که در بحبوحه جنگ اوکراین و نسل‌کشی اسرائیل در غزه و تهدید جنگ در دیگر نقاط خاورمیانه (و همچنین افزایش تنش میان آمریکا و چین و ...) نوشته شده، در این رابطه گفته است که "درگیری مسلحانه" میان دولت‌ها نیز جزو خطرات اصلی تهدیدکننده جهان در دو سال آینده است. آنها این خطر را به یکی از مهم‌ترین پیشرفتهای سال ۲۰۲۳؛ که اختراع هوش مصنوعی است؛ ربط داده‌اند. نویسندگان گزارش بدون اسم بردن از هیچ دولت و رژیمی (بخصوص طبقه حاکم بر آمریکا) با اشاره به گسترش جهانی "جنگ‌های نیابتی و احتمالاً حتی جنگ‌های مستقیم توسط قدرت‌ها" که "می‌تواند منجر به جنگ‌های مرگبارتر، طولانی‌تر و بحران‌های بشردوستانه" شود؛ نوشته‌اند که "افزایش انگیزه برای تصمیم‌گیری مرکزی از طریق هوش مصنوعی در تصمیم‌گیری در جنگ‌ها (به عنوان مثال انتخاب هدف‌های بمباران) به طور قابل توجهی خطر تشدید تصادفی یا عمدی جنگ‌ها را در دهه آینده افزایش می‌دهد."

البته با اینکه هوش مصنوعی به تنهایی دلیل ادامه جنگ‌ها نیست؛ اما نظر طرح شده در این گزارش در رابطه با هوش مصنوعی کاملاً نادرست هم نیست. زیرا که طبقه سرمایه‌دار حاکم همیشه از هر چیزی (از جمله اکتشافات و اختراعات بشر که پتانسیل کمک به بهتر کردن زندگی انسان را دارند) برای افزایش قدرت نابودکننده خود علیه کارگران و ستمدیدگان (با هدف افزایش قدرت اقتصادی-سیاسی طبقات حاکم) سوءاستفاده کرده و خواهد کرد. اما در یک جامعه سوسیالیستی که مبتنی بر توسعه جمعی و استفاده از نیروهای مولد مطابق با برنامه ریزی و سازمان‌دهی دموکراتیک به شکلی منطقی-علمی-انسانی سازمان یافته باشد، هوش مصنوعی زمینه‌ای را برای پیشرفت اجتماعی فوق‌العاده فراهم خواهد کرد.

در گزارش مزبور به بحران بالا رفتن هزینه زندگی و خطر تورم و رکود اقتصادی در دو سال آینده نیز اشاره شده اما اهمیتی که به آن داده‌اند بسیار کمتر از واقعیت‌های موجود است. هر چند که نویسندگان این گزارش در جهت اهداف بورژوائی خود به بیان برخی واقعیت‌ها پرداخته‌اند؛ اما این واقعیت‌ها خود تأییدکننده این حقیقت هستند که روابط

اقتصادی-اجتماعی حاکم بر سیستم سرمایه داری که مبتنی بر مالکیت خصوصی است، به جنگ و جنایت و نسل کشی منتهی شده و اگر این سیستم به دست طبقه کارگر آگاه نابود نشود؛ وضعیت اسفبار کنونی هر چه وخیم تر خواهد شد. در انتهای گزارش نیز به اصطلاح "راه حل" های بورژوازی برای رفع بحرانهای ذاتی سیستم مطرح شده که ماهیت این به اصطلاح "راه حل ها" نشان دهنده این واقعیت است که نخبگان سرمایه داری جهانی هیچ پاسخی واقعی برای جلوگیری از فروپاشی سیستمی که با جنگ و دندان از آن حفاظت می کنند، ندارند و نمیتوانند از آن جلوگیری کنند. به عنوان مثال در بخشی از گزارش که به واقعیت تشدید جنگهای میان کشورهای بزرگ و کوچک اشاره شده؛ به عنوان راه حل در انتها گفته شده است که "تلاش مشترک (دولتها) سنگ بنای رسیدگی به خطرات جهانی است". معلوم نیست نویسندگان گزارش که خود معترف هستند که جنگهای نیابتی قدرتها (به دلیل رقابتهای فزاینده میان آنها) در حال گسترش هستند؛ چگونه از همان قدرتها میخواهند که با هم همکاری کنند؟ درحالیکه حتی اگر همکاری هم وجود داشته باشد؛ با تعمیق درگیریهای امپریالیستی بی اثر شده یا می شود. واقعیت این است که راه حلها و چشم انداز همکاری که از جانب بنگاه امپریالیستی مزبور ارائه شده؛ در چهارچوب سیستم سرمایه داری است. درحالیکه وجود خود سیستم سرمایه داری مانع اصلی در برابر هرگونه راه حل منطقی برای بحرانهای عمیق موجود (که ساخته همین سیستم است) می باشد. برخلاف چشم اندازی که گزارش مزبور ارائه داده؛ همکاری جهانی رژیم های سرمایه داری راه حل مقابله با بحرانها و خطرات جهانی نیست. در واقع نابودی انقلابی همین رژیم های سرمایه داری و قدرت گرفتن طبقه کارگر آگاه تنها راه حل عملی برای رفع مشکلات خلقهای جهان است.

مسئله نفس همکاری جهانی برای حل بحرانهایی که سرمایه داری ایجاد کرده؛ ضروری است، اما این همکاری فقط به دست طبقه کارگر جهانی میتواند تحقق یابد؛ یعنی به دست آن نیروی اجتماعی که منافع مادی آن مبتنی بر الغای سیستم سرمایه داری و ایجاد سیستم سوسیالیستی است.

به جز گزارش "مجمع جهانی اقتصاد" که بخشی از آن توضیح داده شد؛ گزارش دیگری نیز همزمان با آن در رابطه با اجلاس داووس منتشر شد که توسط "اژانس بین المللی کمک های آسفام" تحت عنوان Inequality.Inc تهیه شده بود. (۴) در گزارش آسفام روند افزایش ثروتهای نجومی در دست طبقه نسبتاً کوچک سرمایه دار و روند تمرکز قدرت انحصاری اقتصادی و سیاسی در دست تعداد انگشت شماری از شرکت های بزرگ جهانی (انحصارات) شرح داده شده است. (۵) به عنوان مثال در آن گزارش ذکر شده است که از سال ۲۰۲۰ تاکنون، پنج نفر از ثروتمندترین افراد جهان مستقیماً از شیوع بیماری کرونا سود برده اند؛ به طوری که در هر ساعت ۱۴ میلیون دلار به ثروت آنها افزوده شده و مجموع ثروت آنها از ۴۰۵ میلیارد دلار به ۸۶۹ میلیارد دلار افزایش یافته است. اما حدود ۵ میلیارد نفر (بیش از نیمی از جمعیت جهان) فقیرتر شده اند. آسفام همچنین هشدار داده است که اگر روند کنونی ادامه یابد، در عرض یک دهه اولین تریلیونر دنیا ظهور خواهد کرد؛ اما فقر تا ۲۲۹ سال دیگر هم از بین نخواهد رفت. یعنی در واقع کل صنایع در حوزه های حیاتی مانند تولید مواد غذایی، انرژی، کشاورزی و تکنولوژی در تعداد انگشت شماری از شرکتهای بزرگ (و صاحبان سرمایه دارشان) متمرکز هستند. به عنوان مثال یک سوم کل سود شرکتهای بزرگ جهان متعلق به یک هزارم درصد (۰.۰۰۱٪) از آنها است.

راه حل سازمان های اصلاح طلب بورژوازی (از جمله آسفام و گردانندگان "WEF") برای مهار کردن ثروت انحصارات؛ به درخواست از دولتها برای افزایش مالیات شرکتهای و صاحبان سرمایه دار آنها محدود میشود؛ با اینکه خود آنها (گردانندگان "WEF" و آسفام) در بخشی از گزارشهای خود به این موضوع اشاره کرده اند که دولتها (که خود آنها نیز جزوشان هستند) ابزار قدرت انحصارات (شرکتهای بزرگ چندملیتی و صاحبان سرمایه دار آنها) هستند.

این اصلاح طلبها هرگز در گزارشهای اینچنینی خود این سوال را مطرح نکرده اند و پاسخ نداده اند که چرا اکثر دولتها و در بیشتر مواقع به خواست اصلاح طلبان پاسخ نداده و مالیات سرمایه داران را کاهش نداده اند و برعکس از سال ۱۹۸۰ تاکنون در نتیجه مبارزه بسیار موثری که سرمایه داران بزرگ علیه مالیات به راه انداختند؛ نرخ رسمی مالیات شرکتها در کشورهای پیشرفته سرمایه‌داری به نصف کاهش یافته و نابرابری طبقاتی بیش از پیش تشدید شده است؟ (۶) آیا واقعا میتوان از طریق درخواست از دولتهای امپریالیستی با دیکتاتوری و استبداد و فاشیسم مبارزه کرد؟ بخصوص که یکی از مهمترین تحولات سیاسی در دوره اخیر چرخش به راست همه دولتها و گسترش دیکتاتوری؛ فاشیسم و استبداد طبقه سرمایه دار حاکم بر جهان و حمایت دولتهای امپریالیستی از آنها بوده است. واقعیت این است که ارتباط مستقیمی بین قدرت اقتصادی و سیاسی وجود دارد و قدرت اقتصادی این انحصارات تصادفی نبوده و توسط دولت‌های سرمایه داری به آنها واگذار شده است. در نتیجه درخواست کمک از دولتهای سرمایه داری برای کاهش قدرت شرکت‌های انحصاری؛ برخوردی نادرست و بغایت انحرافی به موضوع می باشد.

هر کدام از دو گزارشی که به طور خلاصه بررسی کردیم؛ به سبک خود به جزئیات شرایط فاجعه بار فعلی جهان پرداخته اند که زاده نظام پوسیده سرمایه‌داری جهانی است. واقعیت این است که نظام سرمایه داری در حال سوق دادن جهان به سوی بربریت است و تنها راه متوقف کردن این پروسه سرنگونی انقلابی سیستم سرمایه داری و استقرار سوسیالیسم میباشد. گردانندگان "WEF" و آکسفام به مثابه اصلاح طلبان سرمایه داری با درخواست‌هایشان از دولت‌ها، هرگز به زبان نمی‌آورند که شکلهای مختلف حکومت که توسط طبقات سرمایه دار حاکم بر کشورها (با ظاهر متفاوت اما ذاتا مشابه) ایجاد شده و می شوند، کارشان حفظ و گسترش تسلط شرکتها و سرمایه های مالی است. از آنجا که نوع حکومتها ریشه در فرآیندهای عینی طبقاتی-اقتصادی دارند؛ تلاش طبقه سرمایه دار برای حفظ و گسترش تسلط خود تلاشی است برای دیکتاتوری و نه برای دموکراسی. رفرمیستها از این واقعیات بی‌اطلاع نیستند، آنها از بیان این واقعیات خودداری و جلوگیری میکنند زیرا که میدانند منجر به نتیجه گیری‌هایی میشود که رفرمیستها نمی‌خواهند حتی به ذهن مردم خطور کند.

اما طبقه کارگر و حامیان در هر کشوری با ارزیابی شرایط عینی زندگی اشان و در جریان مبارزات انقلابی اشان آگاه تر شده و مبارزه طبقاتی-سیاسی خود را بر این اساس توسعه خواهند داد. آنها بنا بر تجربیات مبارزاتی خود به این واقعیت پی برده اند که نباید برای اصلاح دولتهای سرمایه داری، بلکه برای سرنگونی آنها و استقرار دولت های مدافع کارگران و زحمتکشان مبارزه کنند. این بدان معناست که برنامه انقلاب سوسیالیستی جهانی (که طبقه کارگر آگاه جهان باید برای آن به شکلی سازمان یافته و آگاهانه مبارزه کند) چشم‌اندازی دور از ذهن نیست و باید به برنامه عملی این طبقه تبدیل شود.

مریم

دی ماه ۱۴۰۲

زیرنویسها:

1 - اجلاس سالانه دائوس با حضور سیاستمداران، روسای شرکت‌های بزرگ چندملیتی، میلیاردرهای صاحب آن

شرکتها و افراد مشهور دیگری از روز دوشنبه ۱۵ ژانویه تا جمعه ۱۹ ژانویه ۲۰۲۴ برگزار شد.

2 - برای مطالعه گزارش "WEF" به این لینک رجوع کنید:

3 - <https://www.weforum.org/publications/global-risks-report-2024/shareables->

[e366ac1455](https://www.weforum.org/publications/global-risks-report-2024/shareables-e366ac1455)

- 4 - منظور نویسندگان گزارش از "نارضایتی مردم که ممکن است در انتخابات سال آینده به تضعیف مشروعیت دولت های تازه انتخاب شده منجر شود" نارضایتی های مردم در کشورهای پیشرفته غربی است. زیرا که به خوبی میدانند که انتخابات در کشورهایی مانند ایران معنا ندارد. البته با نارضایتی های مردم ایران و مبارزات انقلابی آنها نیز آشنا هستند و به خوبی میدانند که مردم آگاه ایران از هر فرصتی برای سرنگون کردن رژیم جمهوری اسلامی استفاده خواهند کرد. البته هر بار هم همین امپریالیستها با کمک تشکل های گوناگون نظامی-سیاسی شان به کمک رژیم ایران می آیند.
- 5 - آکسفام (Oxfam) در ظاهر یک شرکت "خیریه" بین المللی است که در سال ۱۹۴۳ در انگلستان ثبت شد؛ اما در واقعیت یکی از بنگاه های است که هدفش حفظ سلطه نظام سرمایه داری است.
- 6 - منظور از «نسبتاً کوچک بودن طبقه سرمایه دار» کم بودن تعداد سرمایه داران بزرگ در مقایسه با طبقه کارگر و متحدینش میباشد.
- 7 - بسیاری از شرکتهای بزرگ (و صاحبان سرمایه دارشان) از طریق ثبت سرمایه هایشان در بهشت های مالیاتی تقریباً هیچ مالیاتی پرداخت نمی کنند.